

- Lezing: Mattheus 25:31-46
- Zingen: Gezang 280
- Verkondiging

Gemeente van Christus,

Sint Maarten, van wie de sterfdag wordt herinnerd op 11 november, is de man die vanaf zijn paard keek naar de mensen om hem heen. Hoog te paard zat hij toen hij onderweg was als een soldaat. Maar terwijl de sneeuw hevig naar beneden kwam en het zicht hem bijna ontnam, bleef Sint Maarten kijken en zag een bedelaar aan de kant van de weg. Iemand die geen kleren genoeg had. Sint Maarten zag de kou van die hem onbekende man, hij stopte, pakte zijn zwaard, scheurde de mantel aan tweeën en gaf de bedelaar een helft – om zich te beschermen tegen de kou. Die daad is het begin van het verhaal van Sint Maarten, het begin waarom de soldaat Maarten bij ons in herinnering staat als Sint Maarten. Hij zag een gewone man en deed voor hem wat hij kon. En de kerk is hem gaan herinneren als een heilige. Hij sloot aan bij de gedachten uit die rede over de eindtijd die Jezus sprak: ‘Ik was naakt en jullie kleedden mij’.

Een rede spreekt Jezus, een grote rede. Vele woorden en verhalen staan achter elkaar gerangschikt waarmee Mattheus als het ware met grote stuwkracht nadenkt over de tijd die komt. Van het ene voorschrift tot het volgende ‘wee u’ woord, van onheilstijding tot beelden over het koninkrijk, en van praktische gelijkenissen tot en met deze rede over de komst van de mensenzoon – allemaal woorden die Mattheus gebruikt om groots en indrukwekkend te schrijven hoe de wereld haar weg moet vinden naar het koninkrijk – het koninkrijk der hemelen dat in Gods naam bestemd is voor alle mensen tot in alle windstreken. Een koninkrijk waar wel aan gewerkt moet worden, naar toegewerkt moet worden. En Mattheus weet dat dat geen gemakkelijke of vanzelfsprekende weg is voor mensen. Veel woorden, wee u woorden en gelijkenissen over actief wachten en talenten inzetten gebruikt hij daarvoor – de weg om te komen in het koninkrijk is er één van actief in het leven en het geloof staan staan. Zo klinken hier vanmorgen woorden die gegrift lijken te staan in mijn geheugen, bekend als ze mij voorkomen. ‘Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was vreemdeling en jullie namen mij op, ik was naakt en jullie kleedden mij ...’. En ik denk dat er hier wel meer mensen aanwezig zijn die deze woorden óngeveer kunnen citeren.

Het zijn woorden die ik heb horen gebruiken toen het ging om het vinden van een richting van handelen voor de kerkelijke gemeente van Ter Apel, waar ik werkte voordat ik naar Zwolle kwam. Een dorpsgemeenschap waar asielzoekers verbleven in een uitzetcentrum en voor wie de kerk iets wilde betekenen. Het zijn de woorden die ik recentelijk weer hoorde in de discussie met het CDA over de uitzetting van de jonge asielzoeker Mauro. Op die manier worden de woorden uit het evangelie gebruikt om druk uit te oefenen ten behoeve van praktisch handelen, mededogen, en liefde doen - tot leven in geloof.

Het zijn gewone woorden, die toegepast kunnen worden in het leven van alledag – omzien naar mensen, zien dat mensen honger hebben en hen eten geven, of dorst en te drinken aanbieden. Weten waar mensen alleen zijn en hen bezoeken, of gevangen en hen kennen in hun eenzaamheid. Het zijn woorden die raak zijn en belangrijk en navolgenswaardig. Dat neemt niet weg dat deze gewone kleine dagelijkse dingen als honger stillen, dorst lessen, warmte geven, liefde delen, groots worden in de zetting waar ze geschreven staan. Als ik de woorden van vanmorgen beluister ervaar ik ze als bijna onuitvoerbaar. Er wordt weliswaar aangesloten bij gewone dagelijkse dingen uit ons leven van omzien naar elkaar. Tegelijkertijd

wordt er een lading in gelegd, waardoor ik bij het horen alleen al denk te weten dat ik te kort schiet – te kort in naar wie ik om kijk, en in het geven aan de ander. Te kort in het omkijken naar de Mensenzoon – degene die nauw verbonden is met de God van hemel en aarde. Hoe kan ik deze woorden zo lezen, dat ik ze niet meteen als te onnavolgbaar en te veel gevraagd ter zijde leg. Hoe kan ik deze woorden zo lezen dat ik ze voor mijn gewone leven inspirerend en werkzaam kan inzetten?

Het aansprekende van deze woorden in die rede over de eindtijd is dat het eigenlijk over heel gewone dingen gaat. Het gaat niet over groot geloof. Het gaat niet over grootse daden. Het gaat over eigenlijk gewone alledaagse taferelen. In de reeks waarin ze opgenoemd worden kunnen ze veel worden en onuitvoerbaar lijken. Maar als je kijkt wat er gezegd wordt, is het dat je niets anders hoeft te doen dan te leven en te zien met wie je leeft en betrokken te zijn op hen met wie je leeft. Eigenlijk wordt het alledaagse centraal gesteld in de rede over de eindtijd. Het moeilijke en pijnlijke alledaagse – namelijk daar waar mensen gemakkelijk in de diepte kunnen belanden en weg kunnen glijden in onmenselijkheid. Maar door zelf te leven en gewoon op het oog te houden hoe en waar andere zijn met hun leven – dat wat pijn geeft en verdriet, met gemis en verlangens – daarmee houd je de Mensenzoon, de mens van God op het oog. En als wij mensen in het gewone leven oog hebben voor de mensen die om ons heen zijn en voor wat in onze macht ligt om te doen, dan kan er meer honger gestild worden dan één mens alleen zou kunnen. En dan kan er meer dorst geledigd worden, dan één van ons alleen zou kunnen. En dan kunnen meer mensen bezocht worden dan dat iemand alleen zou kunnen.

Alleen daarom al is het lezen van dit verhaal in het midden zovele mensen, in het midden van de gemeente van Christus een gave: hier, te midden van velen, kan veel gedeeld worden – gedeeld in hoe wij leven en hoe wij elkaar iets kunnen geven in aandacht, en liefde. En hier, in het midden van de gemeente, waar en klein beetje brood en wijn ons tot teken zijn dat de overvloed in Gods naam groots is - hier kan het gewone in dienst staan van het grote, van het wonder, van het hoopvolle koninkrijk en de goede God. Het gewone door ons gedeeld en gedaan, dat in gezamenlijkheid en Godsnaam gewoonweg bijzonder wordt.

Dit verhaal over het zien van alledaagse dingen, honger stillen, dorst lessen, warmte geven, liefde delen – is het laatste wat geschreven staat in die rede over de laatste dingen. Als we het verhaal zouden vervolgen zouden wij direct naar Pasen toe geleid worden. Daarin ondergaat één mens het gewone leven, om in één beweging door het leven van alles en allen Gods eeuwig licht te zetten. In dat licht is alles wat gegeven en gedeeld wordt opgenomen. En in dat licht herinneren wij ons telkens weer dat één mens het leven in al zijn moeilijke en pijnlijke alledaagsheid op kan stuwen naar hoogten waarvan wij vandaag hoorden in de rede van Mattheus. Eén mens – in Gods naam.

En daarom kunnen wij ons richten op ons gewone leven – en ons mee laten nemen in de vraag die ronduit spreekt uit die opstuwende rede: om te kijken naar ons leven, om mee te leven met anderen. Woorden die zo werkzaam worden, en die inspireren om het gewone te doen. En te weten dat wij als gemeente hier in Zwolle en wereldwijd met onnoemlijk velen samen meer brood, wijn kunnen delen, liefde leven in en op deze wereld, dan wij alleen aan zouden kunnen. Zovele mensen – in Gods naam.

Mijn gewone beperkte leven. Het staat niet alleen – het staat in verband met de uwe en hoe wij samen leven. En zo samen bewegen wij mee in die opstuwende woorden van Mattheus.

Ons leven waarvan God de dorst kent en de honger, de eenzaamheid en de pijn. Ons leven, gezien door God. Het leven van alle mensen gezien – in Gods naam.